

שחר בוקמן

עורך אקולוגיה וסביבה

ציטוט מומלץ

בוקמן ש. 2020. פרק חדש
בהיסטוריה האנושית. אקולוגיה וסביבה
11(1).

לנגד עינינו נכתב פרק חדש בהיסטוריה האנושית | צילום: Ani Kolleshi, unsplash.com

פרק חדש בהיסטוריה האנושית

22 באפריל, 2020

גיליון אביב 2020 / כרך 11(1) / קורונה וסביבה

דבר העורך

קראות וקוראים יקרים,

פרק חדש בהיסטוריה האנושית נכתב לנגד עינינו – מגפה עולמית טלטלה בן-רגע את העולם כולו, והביאה לעצירה כמעט מוחלטת של הכלכלה הגלובלית, לסגירת גבולות לאומיים, לסגירת מקומות עבודה רבים ומוסדות חינוך ולהסתגרות כל אדם בביתו. החשש מהתפשטות התחלואה והתמותה בגידול מעריכי חסר שליטה הביא ממשלות ברוב העולם לפגוע באורח חיי האזרחים, להגביל את הניידות שלהם ולצמצם את מגוון הפעילויות היצרניות והחברתיות לכדי אלה הנחשבות חיונית בלבד. לכל אלה יש השפעות סביבתיות רבות כמוכן.

המשבר העולמי המתחולל עקב מגפת הקורונה כואב, אך הוא גם הזדמנות לשינוי עולמי במגוון רחב מאוד של תחומים. מצד אחד, המגפה היא תוצר של מערכת יחסים לקויה בין בני האדם לטבע, ומצד שני יש לה השפעות נרחבות על הסביבה. הגיליון מתייחס לגורמים למגפה כמו גם למגוון רחב מאוד של השפעותיה. הפגיעה בטבע, הרס בתי גידול וסחר בבעלי חיים – מובילים כולם בין השאר למחלות המתפתחות אצל בעלי חיים וזולגות לבני האדם. פגיעותם של בעלי מחלות רקע לנגיף הקורונה צריכה להפנות תשומת לב מיוחדת לזיהום האוויר, שהוא מהגורמים העיקריים לרבות מאותן מחלות רקע, ויותר מכך – גורם לתמותה עולמית נרחבת כדבר של שגרה.

נוסף על כך, בעת הזאת נדרש שינוי בתרבות קבלת ההחלטות בישראל כדי לקדם מערכת מבוססת מדע לניהול סיכונים לאומיים, שתהיה הלב של רבות מההכרעות הסביבתיות. ודבר אחרון, משבר האקלים, שעסקנו בו בהרחבה בגיליון הקודם, עדיין נמצא מעבר לפינה, ויש לקוות שחויית המשבר הכלל-עולמית תביא להסקת המסקנות הנכונות בדבר יעילותם של צעדים מקדימים חריפים למניעת קטסטרופות. יש לקוות שבחלוף המגפה ובהיעלם הפחד, המלצות המומחים בנושאים הללו לא ייפלו על אוזניים ערלות. חיזוק חוסן של המערכות הטבעיות יחזק את החוסן הכלכלי-חברתי-בריאותי העולמי.

אי לכך, החלטנו להוציא גיליון מיוחד של כתב העת "אקולוגיה וסביבה", המוקדש כולו למשמעויות הסביבתיות של מגפת הקורונה. בשל הדחיפות והחשיבות, תוכני הגיליון יתפרסמו בהדרגה – מייד עם סיום הכנת כל אחד מהם לפרסום, ובאופן מקוון בלבד הפעם. זה המקום להודות לכל החוקרים והמדענים הרבים שהבינו את צורך השעה, נרתמו למאמצים וכתבו סקירות ומאמרים מעודכנים בזמן קצר במיוחד ותוך כדי התרחשות האירועים.

כולנו תקווה שנצא מהמשבר מחוזקים ונבונים יותר.

שחר בוקמן